

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

142. An mutus, & surdus, vel cæcus possint esse Religiosi professionem
emittendo? Et quid, si mutus esset simul cæcus, aut quis esset simul
cæcus, & omnino surdus, quamvis non mutus, nec hæc à natura ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

alicuius damni, vel iniuriæ illatæ, ut v.g. qui Virginitatem defloravit, &c. Ex p. 4. tr. 4. & Milc. Ref. 82.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam de iure communi ego tenui in part. 3. tract. 2. * resol. 42. Sed difficultas est de iure nouo Sixti V. & negatiue videtur respondendum, per ea quæ obliuatur Malderus de iust. tr. 4. c. 7. dub. 4. in fin. & Syluius in 2. 2. q. 52. ar. 8. quest. 1. conel. 7. caus. 10.

2. Verum ego puto etiam in terminis Breuis Sixti V. debitores, si bona quæ habent creditoribus relinquunt, & nulla sit spes, vt in sæculo manendo fiant potentes ad soluendum, posse ingredi Religionem, & ita docet Faustus in thes. Relig. lib. 5. q. 134. n. 5. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 2. c. 19. n. 26. Barthol. de Vecchis in praxi Nouitiorum disp. 2. dub. 13. n. 15. Portel in dub. Regul. ver. Nouitius, num. 19. Vide etiam David à Manden in Decal. præcept. 7. disp. 18. n. 17. Hieron. Rodriguez in compend. qq. regul. resol. 101. n. 10. Mitandam in manuali Pralat. tom. 1. q. 17. art. 7. & alios penes ipsos.

3. Imò aliqui plus addunt, Bullam Sixti V. non extendi ad eos, qui absque sua culpa peruenerunt ad impotentiam soluendi creditoribus, quod probant ex ipsis verbis Bullæ ibi, *multi decoloratos post dilapidatam rem familiaris, &c.* & ita tenet Vecchius ubi supra, cui ego addo Bonacin. de restitut. disp. 1. quest. ult. parit. 2. §. 1. n. 8. licet ibi erret in nomine Pontificis, nam pro Sixto V. citat Pium V. & alios penes ipsum.

4. Notandum est etiam hic obiter in dicta constitutione Sixti V. non comprehendi debitores ex sola promissione liberali, vel qui incertis debitis sunt grauati. Ita Vecchius & Sanchez loc. cit. qui addit etiam sub hac Bulla neque comprehendi damnatum ad pecuniariam poenam ratione alicuius delicti, nec obligatum ad satisfactionem pecuniariam causa alicuius damni, vel iniuriæ illatæ: vt qui, v.g. Virginitatem deflorauit, licet in hoc differat Miranda ubi supra.

5. Non desinam etiam hic annotare quòd licet Doctores asserant, quòd quando quis breui tempore manendo in sæculo habeat pendo soluendi debita creditoribus, non potest ingredi Religionem, nam in tali casu moraliter non est impotens ad soluendum, licet, inquam hoc fit verum, tamen difficultas est quod tempus dicatur breue in hoc casu. Ponam opiniones Doctorum, omnes quidem probabiles. Lessius lib. 2. c. 4. dub. 3. n. 32. & Azorius p. 1. lib. 12. c. 1. q. 5. docent tunc dici breue tempus, quando debitor paucis annis satisfacturus creditur. Maior in 4. sent. dist. 38. q. 17. conel. 3. tempus 2. vel 3. annorum ponit. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 4. c. 19. n. 8. duorum annorum. Suarez de Relig. tom. 3. lib. 5. cap. 7. num. 2. vnius anni.

RESOL. CXLII.

An mutus, & surdus, vel cæcus possint esse Religiosæ professionem emittendo?

Et quid si mutus esset simul cæcus, aut quis esset simul cæcus, & omnino surdus, quamuis non mutus, nec hæc à natura habeat, sed casu, & anrequam in hæc incidere, nosset quid esset professio? Ex p. 5. tr. 6. Ref. 34.

§. 1. **A**d hunc casum affirmatiue respondet Sanchez in sum. tom. 2. lib. 5. cap. 3. n. 2. vbi sic ait. Professio expressa nullis verbis indiget, sed potest notibus aut scripto fieri quia nullibi reperitur verba esse necessaria. Quare mutus à natura, qui subinde surdus est, potest profiteri. Si enim est aptus ad carnale matrimonium inendum (vt probauimus lib. 1. de matr. disp. 8. num. 12.) erit quoque ad spirituale aptus, argument. ex cap. significatum, de regul. Præterea, quia non minor notitia obligationis, nec mi-

nor consensus desideratur in matrimonio carnali, quam in spirituali, & ita docent Socin. senior conf. 61. In presenti consultatione numero 13. & 14. volum. 1. Azor. lib. 12. instit. moral. cap. 4. quest. 1. sed sicut ea disp. 8. num. 12. animaduertimus circa matrimonium carnale, est hoc intelligendum quando mutus ille ita perspicaci intellectu præditus est, vt signis edoceri valeat naturam status Religiosi, possitque signis consensum exprimere, quod esse difficillimum diximus ibi, cum auditu careat, quo hanc naturam doceri possit, quamuis sint aliqui ita perspicacis ingenij, vt signis eam percipere valeant. Quòd si mutus ille esset simul cæcus, aut quis esset simul cæcus, & omnino surdus, quamuis non mutus, nec hæc à natura habeat, sed casu, esset incapax profitendi, nisi antequam in hæc incidere, nosset quid esset professio. Sicut idem contra alios diximus in matrimonio carnali, ea disp. 8. n. 13. quia mutus solis signis edoceri valet professionis naturam, quæ percipere nequit, si simul cæcus sit. Atqui cæcus solis verbis potest edoceri, quæ nequit percipere, si simul sit surdus. Hucusque Sanchez, cui addo Spinum in speculo testam. gloss. 8. rubrica num. 4. vbi ita asserit. Secundò deducitur, quòd licet alius mutus & surdus non possint Religionem ingredi, nec profiteri, iuxta cap. sicut, de regular. cap. fin. de success. ab intestat. Si tamen probetur illum habere intellectum perfectum, & signis posse consensum explicare, poterit Religionem profiteri; tenet Albericus l. vbi non voce de reg. iur. Ita Spino. & tandem hanc sententiam docet Bartholom. de Vecchis in praxi Nouitior. disp. 13. dub. 2. n. 2. Azorius part. 1. lib. 12. c. 4. q. 1. cum aliis Iurifconsultis, quos citat, & sequitur Barbaria vol. 2. conf. 59. num. 12.

RESOL. CXLIII.

An serui possint ingredi Religionem sine licentia Domini? Et explanatur, quòd Concilium Chalcedonense excommunicationis gladio Prælaturam vulnerat, qui sine licentia Domini recipit seruum in Monasterium.

Imò, & excommunicantur, qui seruos suadent Dominum contemnere causa Religionis.

Et an professio serui, contradicente, vel ignorante Domino, sit nulla, & irrita, & aliqua alia circa hoc deciduntur? Ex p. 7. tr. 7. Ref. 61. aliàs 56.

§. 1. **R**espondeo, quòd seruus sine licentia Domini Religionem ingressus, profiteri nequit, cap. qui verè 16. quest. 1. vbi Concilium Chalcedonense excommunicationis gladio Prælaturam vulnerat, qui sine licentia Domini recipit seruum in Monasterium: imò excommunicantur, qui seruos suadent Dominum contemnere causa Religionis, cap. si quis seruum, 1. & 2. 17. quest. 4. Generaliter, dist. 54. Nec desunt Doctores tradentes professionem serui contradicente, vel ignorante Domino; nullam, & irritam esse, ea ratione: quia per professionem Religiosus totum se Religioni tradit: sed id nequit seruus præstare, cum sit res alterius, nec Deus illam professionem quæ est contra iustitiam, acceptabit. Sic docent Paludanus in 4. dist. 38. quest. 4. D. Antoninus 2. p. tit. 11. c. 2. Azorius moral. instit. lib. 12. cap. 1. quest. 3. Vel saltem Dominus, non obstantè professione, seruum repetere sibi potest, argum. cap. Nulli dist. 54. Elapso triennio, dominus si non repetat, iuri suo renunciare præsumitur, Auth. si seruus, de Episcopo, & Clericis; cap. si seruus 2. dist. 54. Quòd si seruus longissimè à Domino distet, ita vt facillè inuenire non potuerit, tunc etiam elapso triennio, ius habet illum repetendi; cap. si quis incognitus, 17. quest. 2. v. Nisi sit tam longè, vt inueniri non possit. Nec in his casibus potest dominus cogi seruum relinquere Religionis; accepto